

III Всеукраїнська науково-
методична конференція з
міжнародною участю

Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції

Суми 2022

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-методичної конференції
(Суми, 18 червня 2022 року)

Суми 2022

УДК: 341-044.247:37.013

Ц62

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Завгородня В.М., канд. юрид. наук, доцент (голова редколегії)

Куліш А. М., д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України

Славко А.С., канд. юрид. наук

Длугош П., д-р габілітований (соціологічні науки), професор

Камьонка М., д-р (політологія і публічна адміністрація), доцент

Плотнікова М. В., канд. юрид. наук, доцент

Черкасов А.А., д-р іст. наук, професор

Чурилова Т. М. канд. юрид. наук, доцент

Чернявський А.О., канд. юрид. наук, доцент

Швагер О. А., канд. юрид. наук

Ц62 Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. (Суми, 18 червня 2022 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 230 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів, студентів, учених та аспірантів ЗВО і наукових установ, викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, вчителів шкіл, виголошені в рамках III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції», присвяченої актуальним питанням європейських студій, педагогіки, політики, історії та права.

Позиція організаційного комітету III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції» не завжди збігається із міркуваннями, висловленими учасниками. У збірнику збережено авторські орфографію, пунктуацію та стилістику. Відповідальність за достовірність даних та дотримання принципів академічної доброчесності несуть учасники конференції.

© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Ахновська І.О.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ПОНЯТЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОСВІТОЮ	7
<i>Бараненко Д.В.</i> АДМІНІСТРУВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	12
<i>Барановський Б.О.</i> ВПЛИВ ГРУПИ ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ГЛОБАЛЬНУ СИСТЕМУ ОСВІТИ	16
<i>Баранюк Т. М.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ЗАЛАГОДЖЕННІ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ	19
<i>Boipova A.A.</i> BASIC PRINCIPLES OF DEVELOPMENT OF AXIOLOGICAL DIMENSION OF THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	23
<i>Бондар Ю. А.</i> ПРАВОВІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ТА МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ	27
<i>Брюханова Г.В.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З РОЗРОБКИ РЕКЛАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	31
<i>Бурлай Т. В.</i> СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПОВОЄННОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	33
<i>Halas A.S.</i> MAPPING EUROPEAN ECO-SYSTEM OF MICRO-CREDENTIALS IN HIGHER EDUCATION	38
<i>Holokha A. R.</i> FREE ELECTIONS AS A VALUE	42
<i>Гончаренко А.В.</i> РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	45
<i>Hryn V.H., Hryn K.V.</i> INTEGRATION OF UNDERGRADUATE AND POSTGRADUATE STAGES IN THE MEDICAL PROFESSION DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE	50
<i>Гусак Ю.Д.</i> ПРАВО НА ОСВІТУ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ: СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ	53
<i>Давиденко О.</i> РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	57
<i>Дегтярьов С.І.</i> ЮРИДИЧНА ОСВІТА В РОСІЇ У ХVІІІ СТОЛІТТІ: АПОФЕОЗ НЕДОЛУГОСТІ	59
<i>Денисенко С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У ГАЛУЗІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	64
<i>Дмитрієв В. І.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В США	68

<i>Добродум О.В., Мартинюк Е.І., Никитченко О.Е.</i> ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	73
<i>Довженко Р. В.</i> ГЕНОЦИД ЯК ВИКЛИК ЦІННОСТЯМ СУЧАСНОЇ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	77
<i>Zavhorodnia V. M.</i> LEGAL EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES OF MARTIAL LAW	80
<i>Желобицький Я.К.</i> СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	84
<i>Ішутіна О.Є.</i> РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТУДІЇ» (ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ERASMUS + JEAN MONNET MODULE).....	89
<i>Ковальчук І. В., Ковальчук М. О.</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	93
<i>Козенкова Л. О.</i> ФІЗИЧНА ТА РОЗУМОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ВСТАНОВЛЕННЯ РІВНОВАГИ.....	96
<i>Kochkina D. D.</i> THE CONCEPT OF IMPLEMENTING EQUALITY AS ONE OF THE EU VALUES IN THE UKRAINIAN STRUCTURE OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES.....	102
<i>Козир М.А.</i> ЦІННОСТІ ЄС: ІСТОРИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТИ	106
<i>Kolesnik N. D.</i> REINFORCEMENT OF THE EUROPEAN UNION VALUES	111
<i>Кравченко О.В., Щербак А. С.</i> ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	116
<i>Лебідь А.Є., Тимофеева Т.</i> КОНЦЕПЦІЯ СПРАВЕДЛИВОГО ПОВСТАННЯ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ, ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕГІТИМАЦІЯ ПРИРОДНОГО ПРАВА.....	122
<i>Lisniak V. A.</i> ROLE OF EUROPEAN VALUES IN SHAPING INTERNATIONAL LAW.....	126
<i>Лісун Я.В.</i> ОСВІТА В УМОВАХ НЕКОНТРОЛЬОВАНИХ МУЛЬТИКРИЗ 2019-2022 ТА ПРІОРИТЕТИ ЇЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	131
<i>Маланчук Т.В.</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ.....	136

Мандич О.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ МОДЕЛІ ПОСИЛЕННЯ СУЧАСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	139
Мельниченко С. Г. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	143
Носирев О. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ.....	147
Паламарчук О. І. КОРЕЛЯЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ТРАДИЦІЙНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	151
Панкратова В.О. ПРАВОВИЙ КВІЗ ЯК ІНТЕРАКТИВНА МЕТОДИКА ПРИ ВИВЧЕННІ ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	155
Підоричева І. Ю. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НОВОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЄС	157
Плотнікова М.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВАГИ ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	162
Саранов С. В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЇ «МИРУ» В «ГОСУДАРІ» МАКІАВЕЛЛІ ТА «ПОЛІТИЧНОМУ ЗАПОВІТІ» РІШЕЛЬЄ	167
Сачко І. О. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІЙСЬКА ФІНЛЯНДІЇ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.....	171
Семенцов Я. ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОСМІЧНОГО ПРАВА В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	175
Славко А.С. СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО У УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: КВАЛІФІКАЦІЯ ЗА МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ.....	177
Стрельник В.В. ВІДБУДОВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	181
Хмельницька Л.В. СИМВОЛІЗМ «ПІВНИКА З БОРОДЯНКИ» ЯК НАЦІО-КУЛЬТУРНОГО СУПРОТИВУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	184
Царьова І.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ТЕКСТИ ЯК ДОМІНАНТА ОСВІТИ.....	188
Чернявський А.Л. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ ТА АДВОКАТУРИ ПІД ЧАС НАДАННЯ ПРАВОВОЇ	

ДОПОМОГИ ЗА КОРДОНОМ В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ ЦІННОСТЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	191
Чурилова Т.М. ДО ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ДОВКІЛЛЮ УКРАЇНИ, ЗАВДАНОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РФ	195
Швагер О.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЄС.....	201
Швець Т.Е. ТЬЮТОРИНГ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ ТА ВЧИТЕЛЯ.....	206
Шевчук В.О. РЯТІВНІ СВІТОГЛЯДНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСВІТНІ ОРІЄНТИРИ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	211
Шемелинець І.І. МОЖЛИВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПЛАНІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	215
Юрченко Л.І., Рябініна О.В., Гонтаренко Л.О. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОМУ ЦІННІСНОМУ АСПЕКТІ	219
Яремович М.А. ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ У СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (СКРИНКАСТИ)	223

Реформування законодавства Великої Британії та міграційна політика Європейського Союзу наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.

Гончаренко А.В.

*кандидат історичних наук, доцент
Сумський державний університет*

Після терактів 11 вересня 2001 року основним мотивом політики Сполученого Королівства щодо іммігрантів була максимізація контролю з боку урядових структура за їхніми потоками. Прийняття британським урядом цілого комплексу заходів щодо посилення процедур допуску іммігрантів до країни є наслідком сек'юритизації імміграції у Великій Британії. Основним об'єктом сек'юритизації імміграційної політики стали гуманітарні мігранти, до яких долучалися біженці та особи у пошуках притулку.

Унаслідок цього, необхідно виділити основні пріоритети законодавчих змін у Великій Британії та їх відповідність міграційній політиці Європейського Союзу наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.

По-перше, очевидним є тренд посилення імміграційної політики з поступовим закриттям кордону для іммігрантів. По-друге, фокус урядів спрямований на зовнішній контроль імміграційних потоків. По-третє, у процесі співпраці в імміграційній сфері на рівні ЄС пріоритетне значення надавалося національним інтересам [6].

Закон про апеляції у справах імміграції та притулку 1993 р. (Asylum and Immigration Appeals Act 1993) спростив процедуру розгляду апеляцій за необґрунтованими заявами претендентів на

притулок та встановив обмеження на оскарження для короткострокових мігрантів [5].

Згідно з Законом про притулок та імміграцію 1996 р. (Asylum and Immigration Act 1996) владу було наділено правом формувати перелік «безпечних» країн, в яких відсутні загрози переслідування; скарги індивідів із країн, які були у переліку, розглядалися апеляційними судами за прискороною процедурою [4]. Спрощена процедура розгляду апеляцій була передбачена також щодо повернення претендентів на статус біженця з безпечних країн-членів Євросоюзу.

Закон про імміграцію та притулок 1999 р. (Immigration and Asylum Act 1999), який набув чинності у жовтні 2000 р., замінив попереднє законодавство та запровадив єдиний порядок розгляду для потенційних біженців: для індивіда передбачалася одна заява та одне оскарження [7]. Однак у апелянта була можливість унаслідок нових обставин унести корективи в апеляцію, призупинивши процедуру депортації.

Відповідно до Закону про громадянство, імміграцію та притулок 2002 р. (Nationality, Immigration and Asylum Act 2002) запроваджувалися адміністративно-процедурні обмеження щодо мігрантів, які бажали в'їхати в країну з гуманітарних підстав [9]. Згідно з цим документом більшість країн визнавалися такими, що не створюють загроз. Заяви на притулок для мешканців цих країн кваліфікувалися як необґрунтовані, їхні вимоги законодавчо не підлягали розгляду імміграційними судами, а претендент на притулок міг бути депортованим із країни.

Щодо претендентів на статус біженців, Лондон не тільки посилив чинне законодавство, а й зміцнив підходи, що стимулювали добровільний від'їзд прохачів з території країни. У 2002 році Британське прикордонне агентство спільно з іншими інституціями почало реалізацію програми з добровільного повернення та реінтеграції [10]. Метою програми було сприяння у поверненні додому претендентів на статус біженця, заяви яких були відхилені. До переліку допомоги входили оплата квитків, професійного навчання та виплата допомоги при переїзді. Реалізація програми спільно фінансувалася Європейським Союзом та урядом Сполученого Королівства [2].

Крім того, реалізовувалася програма з повернення осіб, які незаконно перебували на території країни. Проте на відміну від

претендентів на статус біженців щодо незаконних мігрантів передбачалася лише оплата квитків. Організаційну основу британської політики щодо гуманітарних мігрантів сформували Суд першого рівня, який у 2010 р. замінив Імміграційну апеляційну адміністрацію (Immigration Appellate Authority), що діяла до цього, Трибунал у справах імміграції та біженців та Спеціальна імміграційна комісія з апеляцій (Special Immigration Appeals Commission – SIAC), яка була створена відповідно до Закону про притулок та імміграцію 2004 р. (Asylum and Immigration Act 2004) з метою централізації процесу розгляду апеляцій [3].

Алармістські тенденції в політиці Великої Британії посилилися після терористичної атаки радикальних ісламістів у липні 2005 р. у лондонському метро, внаслідок якої загинуло 52 чоловіка. Британський уряд відреагував на це прийняттям у 2006 р. Закону про імміграцію, притулок та громадянство (Immigration, Asylum and Nationality Act 2005), який посилив правила розгляду заяв від іммігрантів, обмеживши право оскарження відмов у дозволі на в'їзд та рішень щодо депортації [8]. Згідно з цим документом, оскаржити рішення про депортацію, винесені з міркувань безпеки, можна лише перебуваючи за межами країни. Закон наділив міністра внутрішніх справ правом позбавлення британського громадянства у разі, якщо це рішення «сприяє суспільній користі» і не залишає людину особою без громадянства.

Закон про кордони 2007 р. (UK Borders Act 2007) запровадив обов'язкові біометричні документи для іммігрантів з третіх країн, посилив повноваження уряду у сфері імміграційного контролю [11]. У той же час були ініційовані організаційні зміни: Управління імміграції та громадянства, що входило до структури Міністерство внутрішніх справ було замінено Агентством кордону та імміграції. У квітні 2008 р. воно було об'єднане із створеним Управлінням прикордонного контролю Сполученого Королівства (UK Border Agency). Посилення імміграційного законодавства на початку XXI ст. увійшло в протиріччя з європейськими та міжнародними нормами прав людини, що ускладнило співпрацю з Великою Британією у цій галузі [1, с. 309].

Унаслідок прийняття цих законодавчих змін на початку XXI ст. у Великій Британії застосовувалися два види імміграційної політики. Перша здійснювалася щодо громадян держав ЄС, які мали право на

в'їзд, проживання, роботи та участь у місцевих виборах; друга поширювалася на треті країни. В рамках існування цих видів імміграційної політики виникли проблеми національного суверенітету внаслідок протиріч між обмеженнями на дії уряду стосовно мігрантів, що випливають із міжнародних зобов'язань Лондона та громадськими вимогами посилення урядового контролю над імміграцією.

Крім того, міжнародне право виступало як джерело ліберальних норм, які могли бути використані внутрішніми політичними акторами (судовими інстанціями та неурядовими організаціями). Як для країни-члена Європейського Союзу для Великої Британії на початку XXI ст. існувало зобов'язання дотримуватися європейського законодавства, що включає Європейську Конвенцію про захист прав людини. Це зобов'язання було основою судових прецедентів, в яких британськими судами були оскаржені рішення щодо висилання незаконних мігрантів. Існування реально діючих механізмів захисту порушених прав – Суду Європейського Союзу та Європейського суду з прав людини – було серйозним обмеженням для дій британського уряду щодо мігрантів [2].

Британська влада була зацікавлена у співробітництві на наднаціональному рівні у сфері боротьби з нелегальною імміграцією. Участь держави у цьому напрямку відбувалася практично у всіх заходах ЄС, насамперед спрямованих на повернення нелегальних іммігрантів до країн результату, а також у створенні мережі взаємодії офіцерів імміграційних служб (ILO network) [2].

Таким чином, унаслідок реформування законодавства Великої Британії було змінено систему надання притулку, запроваджено заходи попереднього контролю, змінено процедури розгляду клопотань щодо надання притулку, а також політику інтегрування та підтримки біженців. Важливим напрямом щодо регулювання імміграційних потоків у країні було прийняття Актів про імміграцію та надання притулку 1999 р. і 2004 р., а також Актів про громадянство, імміграцію та надання притулку 2002 р. і 2006 р., які посилили правила подачі документів і норми поведінки для претендентів на притулок, а також значно ускладнили процес набуття статусу біженця в Сполученому Королівстві. З іншого боку, юридична сила цих нормативних актів була спрямована на захист тих, хто шукає притулку з політичних мотивів.

Проте, реформування імміграційного законодавства Великої Британії наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. призвело до посилення протиріч з європейськими та міжнародними нормами прав людини, а також з міграційною політикою Європейського Союзу. У подальшому це ускладнило співпрацю структур ЄС з Великою Британією у цій галузі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Анатомия этнополитики. Под науч. ред. Л.В. Савинова. Новосибирск: Изд-во СибАГС, 2015. 431 с.

2. Шапаров А.Е. Иммиграционная политика Великобритании: наследие прошлого проблемы для будущего. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/immigratsionnaya-politika-velikobritanii-nasledie-proshlogo-problemy-dlya-budushego>

3. Asylum and Immigration (Treatment of Claimants, etc.) Act 2004. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2004/19/contents>

4. Asylum and Immigration Act 1996. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/49/contents>

5. Asylum and Immigration Appeals Act 1993. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1993/23/contents>

6. Ette A., Gerdes J. Against Exceptionalism: British Interests for Selectively Europeanizing its Immigration Policy. URL: https://www.researchgate.net/publication/304739289_Against_Exceptionalism_British_Interests_for_Selectively_Europeanizing_its_Immigration_Policy

7. Immigration and Asylum Act 1999. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1999/33/contents>

8. Immigration, Asylum and Nationality Act 2006. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/13/contents>

9. Nationality, Immigration and Asylum Act 2002. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2002/41/contents>

10. Supporting safe, orderly and dignified migration through assisted voluntary return and reintegration. URL: https://www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/our_work/ODG/GCM/IOM-Thematic-Paper-Assisted-Voluntary-Return-and-Reintegration.pdf

11. UK Borders Act 2007. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2007/30/contents>